

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2008. január 22. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az emberölés büntette miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2007. október hó 11. napján kihirdetett **13.B.155/2007/27.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

A főbüntetés tartamát 10 (tíz) év börtönre, a mellékbüntetés tartamát 8 (nyolc) évre enyhíti.

A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Az első fokú eljárás során felmerült és a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege helyesen: 171.943.- (egyszázhetvenegyezer-kilencszáznegyvenhárom) forint, míg 4.048.- (négyezer-negyvennyolc) forint bűnügyi költség az állam terhéen marad.

A kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja.

A fellebbezési eljárás során felmerült 3.000.- (háromezer) forint bűnügyi költség az állam terhéen marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság a vádlottat emberölés büntette miatt 13 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Úgy rendelkezett, hogy a vádlott a fegyházbüntetés 4/5 részének a letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott börtönbüntetés időtartamába beszámította a vádlott által 2006. október hó 27. napjától az első fokú ítélet kihirdetéséig előzetes fogvatartásban töltött időt. A Békés Megyei Bíróság bűnjelkezelője által Bj.I/24/2007. tételszám alatt bevezetett és 1. sorszám

alatt kezelt 1 db széket elkobozta. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 175.991.- forint bünyügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője egyezően enyhítésért és a vádlott újabb elmeorvos-szakértői vélemény beszerzése érdekében jelentett be fellebbezést.

A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában az elmeorvos-szakértői vélemény kiegészítésének elrendelését, illetve a kiszabott büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.440/2007. számú átiratában az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta azzal, hogy az ítélet az előzetes fogvatartásban töltött időt a fegyházbüntetés időtartamába tekintse beszámítottak. Több elírást is észrevételezett, továbbá azt, hogy az elsőfokú bíróság nem foglalkozott azzal, miért nem állapítható meg a védő által indítványozott erős felindulásban elkövetett emberölés büntette.

Az ítélet az ítélet a vádlott és védője fellebbezését alaposnak ítélte.

A másodfokú eljárásban a védő az elmeorvos-szakértői vélemény kiegészítését bizonyítási indítványként terjesztette elő. Kifogásolta, hogy az elmeorvos-szakértők az arra vonatkozóan feltett kérdés ellenére sem nyilatkoztak a tekintetben, hogy a vádlott szellemi leépülésben szenvedett-e, aminek a beszámítási képesség szempontjából van jelentősége. Utalt arra is, hogy az alkoholos dementia betegség a szellemi leépülés folytán a beszámítási képességet a büntető perben is értékelhetően befolyásolhatja, amire nézve a szakértők nem nyilatkoztak, de azt ki sem zárták. Ugyanakkor kifogásolta azt is, hogy az első fokú eljárás során a bíróság nem folytatott le bizonyítást a vádlott által legutóbbi szakértő vizsgálata során állított betegségeire.

Az ítélet az ítélet a vádlott és védője által indítványozott bizonyítást szükségtelennek találta.

A vádlott elmeállapotára és beszámítási képességére vonatkozóan két szakértőpáros véleményének beszerzésére került sor. A szakértőkhöz intézett kérdésfeltevés a kóros elmeállapotra vonatkozott, ami magában foglalja a szellemi leépülést is. Azt, hogy a vádlott szellemi leépülésben szenvedett volna, egyik szakvélemény sem tartalmazza. A szakértők előtt ismert volt a vádlott alkoholfogyasztásának mértéke és beszámítási képességét e mellett sem véleményezték korlátozottak. A vádlott betegségeire vonatkozóan pedig a korábbi kórházi dokumentumok is tartalmaznak adatokat.

Bf.I.480/2007/7.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla álláspontja szerint az elmeorvos-szakértői vélemény kiegészítésére és a vádlott betegségeinek egyéb formában történő bizonyítására nincs szükség. Ezért az ítélet tábla a vádlott és védője bizonyítási indítványát elutasította.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt. Az első fokú ítélet tényállását a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

A vádlottnak szívritmuszavara van és fogvatartása óta két szemműtéten esett át (nyomozati iratok II. kötet 487-497. oldal és elsőfokú bírósági iratok 25. sorszám alatti pszichiátriai szakvélemény 3. oldala).

A sértettnek a jobb oldalon az elülső I-XII-es, a hátsó hónaljvonalban a IX-XII-es, a bal oldalon az elülső II-XI-es bordái törtek el. (nyomozati iratok II. kötet 377. oldal 4-7 bekezdés).

Nyilvánvaló elírás miatt az első fokú ítélet 3. oldal második bekezdésének 10. és 12. sorában -helyesen- a vádlott a sértettet bántalmazta és a fémvázasszékek lábával ütötte meg többször a sértettet.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, az a fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást valamennyi büntetőjogilag releváns tényre lefolytatta és kellően megindokolta, hogy a tényállás megállapításánál mely bizonyítékokat fogadott el, illetve vetett el. Ítéletének a bizonyítékokra vonatkozó indokolása is csupán az elírások miatt szorul helyesbítésre, mégpedig az első fokú ítélet 5. oldal harmadik bekezdésének első sorában akként, hogy -helyesen- az itt leírt kihallgatás időpontjának éve 2007., a 6. oldalon többször **(tanú neve)** leírt tanú neve helyesen **(tanú neve)**, és a 6. oldal utolsó bekezdésének 2. sorában szereplő időpont helyesen 2006. október hó 25. napja.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és a vádlott cselekményének minősítése is törvényes.

Az ölési szándékot illetően helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az eshetőleges ölési szándékot, viszont az erre vonatkozó indokolása, amikor a testi sértés okozására irányuló egyenes szándékra utal, félreérthető. Kétségtelen, hogy a vádlott a halálos eredményt „megverés” általi testi sértés okozásával idézte elő, de a tudatában már ekkor felmerült a halálos eredmény bekövetkeztének a lehetősége, és

nem csupán sérülések okozásába, hanem az ezek következtében fellépő halálos eredménybe nyugodott bele. Ezért szándéka, ha eshetőlegesen is, nem testi sértés okozására, hanem a halálos eredményre terjedt ki.

Az ítéletábra osztotta a Fellebbviteli Főügyészség álláspontját abban, hogy az elsőfokú bíróságnak meg kellett volna indokolnia azt is, miért nem helytálló az erős felindulásban elkövetett emberölés büntetésének megállapítását célzó védői indítvány.

Az elsőfokú bíróság kellő részletességgel és alaposággal vizsgálta a vádlott és a sértett közötti viszonyt, valamint az elkövetést közvetlenül megelőző eseményeket. Ezek ismeretében megállapítható, hogy az ölési cselekmény erős felindulásban elkövetett minősítésének feltételei teljességgel hiányoznak. A vádlott és a sértett között hosszabb idő óta tartó érzelmi eltávolodás volt, a cselekményt kölcsönös vitatkozás előzte meg. A vádlott a cselekmény elkövetésekor nem állt olyan külső körülmények által kiváltott fiziológiás indulat hatása alatt, amelynek folytán a tudata elhomályosult, a belső lelki egyensúlya felborult. Indulatát, amely a cselekményt motiválta, döntően súlyos fokú ittassága váltotta ki és az ittasságból eredő állapotában a sértett részéről őt ért sérelmeket felnagyította. A felindulásának erkölcsileg menthető, méltányolható okból való származása sem állapítható meg. A Btk. 167. §-ában meghatározott erős felindulásban elkövetett emberölés büntette fentiek szerinti alapvető ismérveinek hiányát az elsőfokú bíróság is feltárta és ebből következően helyesen járt el, amikor a vádlott cselekményét nem a védő által indítványozott privilegizált esetként minősítette (BH1996.458.).

A bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen vette számba, kiegészítésre csupán az enyhítő körülmények szorúlnak annyiban, hogy az ítéletábra további enyhítő körülményként értékelte a vádlott betegségeit.

Az enyhítő és súlyosító körülményeket szembeállítva a súlyosító körülmények száma jelentősebb és közülük nyomatékos a különös kegyetlenséget megközelítő, a közeli hozzátartozó és idős sértett sérelmére való elkövetés.

Ennek ellenére az ítéletábra álláspontja szerint az enyhítő körülményekre, különösen a vádlott büntetlen előéletére és betegségeire tekintettel az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetés eltúlzott. Ezért az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartamát 10 év börtönre, a közügyektől eltiltás, mint mellékbüntetés tartamát 8 évre enyhítette.

Bf.I.480/2007/7.

Az ítéletábra nem osztotta az elsőfokú bíróságnak a szabadságvesztés fegyház végrehajtási fokozatára vonatkozó rendelkezését. A Btk. 45. § (2) bekezdésén alapuló

súlyosabb végrehajtási fokozat megállapítását sem a vádlott személyisége, sem a bűncselekmény indítéka nem alapozza meg. A bírói gyakorlatban a súlyosabb végrehajtási fokozat alkalmazására kivételesen, de úgy az elkövető személyiségére, mint a bűncselekmény indítékára tekintettel kedvezőtlenebb körülmények esetén kerül sor. Jelen esetben a vádlott büntetlen előéletű és a bűncselekmény elkövetésére a sértettel kialakult kölcsönös vitát, veszekedést követően került sor.

A fentiekből következően a vádlott feltételes szabadságra bocsáthatósága már nem a fegyházbüntetéshez kapcsolódik, ezért az ítélet tábla a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést mellőzte. Rámutat arra, hogy egyébként is az ítélet rendelkező részének csupán a feltételes szabadságból való kizártságot kell tartalmaznia (BH1991. 228.).

Észlelte az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottat a költségjegyzék 20. tétele alatti 4.048.- Ft távirati díj megfizetésére is kötelezte. Az iratokból megállapítható, hogy ez a költség a tárgyalás hivatalból történt elhalasztása miatt merült fel (elsőfokú bírósági iratok 10. sorszám), amelynek megfizetésére a vádlott nem kötelezhető. Ezért az ítélet tábla megállapította, hogy az első fokú eljárás során felmerült és a vádlottat terhelő bűnügyi költség összege helyesen 171.943.- Ft, míg a 4048.- Ft az állam terhén marad a Be. 339. § (1) bekezdése alapján.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező rész szerint a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta.

A vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

A fellebbezési eljárás során a vádlott kirendelt védőjének díjával 3.000.- Ft bűnügyi költség merült fel. Mivel a vádlott és a védő fellebbezése eredményes volt, a Be. 381. § (2) bekezdése alapján az ítélet tábla ezen bűnügyi költség megfizetése alól a vádlottat mentesítette azzal, hogy ez a költség a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Észlelte az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság a közügyektől eltiltásnál elmulasztotta felhívni a Btk. 55. § (1) bekezdését, amit az ítélet tábla pótol, továbbá a bűnügyi költségre vonatkozóan feleslegesen hívta fel a Be. 338. § (2) bekezdését, amit az ítélet tábla mellőzött.

Szeged, 2008. január 22.

Dr. Hegedűs István s.k.	. Nikula Valéria s.k.	Sefta Márta dr. s.k.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.480/2007/7. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 13.B.155/2007/27. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2008. január 22.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke